

Par mazumtirdzniecības apgrozījumu 2024. gada decembrī

Aizvadītajā gadā mazumtirdzniecību pozitīvi ietekmēja iedzīvotāju reālo ienākumu kāpums

2024. gadā situāciju mazumtirdzniecības nozarē lielā mērā ietekmēja iedzīvotāju reālo ienākumu kāpums. Uzlabojoties iedzīvotāju noskaņojumam un pircēju aktivitātei, mazumtirdzniecības apgrozījums mēreni pieauga visos gada mēnešos, izņemot janvārī, jūnijā un augustā. To noteica arī zemā bāze 2023. gadā, kad pirkspējas kritums, augstais cenu līmenis un iedzīvotāju piesardzība lielāku pirkumu veikšanā ievērojami samazināja mazumtirdzniecības apgrozījuma apjomus. Kopumā 2024. gadā mazumtirdzniecības apgrozījums bija par 0,9 % augstāks nekā 2023. gadā, ko lielā mērā noteica nepārtikas preču mazumtirdzniecības apgrozījuma kāpums par 2,2 %. Degvielas tirdzniecība pieauga par 2,5 %. Savukārt pārtikas mazumtirdzniecības apgrozījums samazinājās par 1,6 %, ko turpināja ietekmēt cenu kāpums pārtikas precēm.

Decembrī mazumtirdzniecības uzņēmumu kopējais apgrozījums salīdzināmajās cenās gada laikā pieauga par 1,5 % (pēc neizlīdzinātiem datiem). Mazumtirdzniecības apjoma kāpums ir vērojams arī mēneša griezumā. Decembrī, salīdzinot ar novembri, mazumtirdzniecības apgrozījums pieauga par 0,5 % (sezonāli koriģēti dati), ko noteica nepārtikas preču mazumtirdzniecības apgrozījuma kāpums.

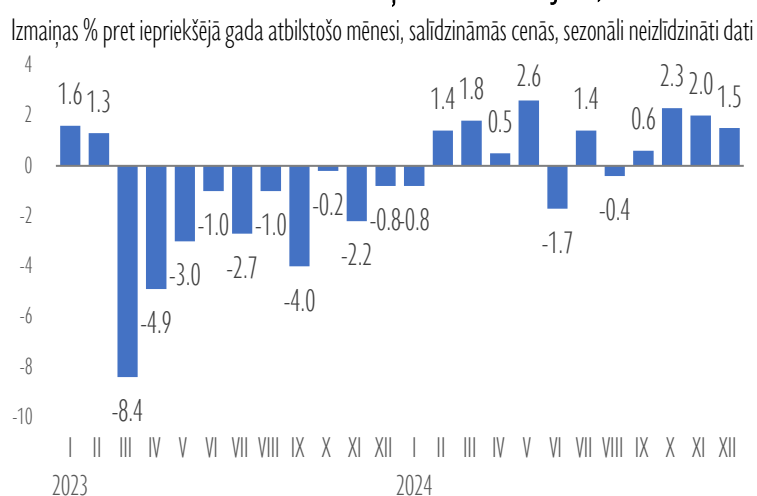
Decembrī gada laikā mazumtirdzniecības apgrozījums strauji pieauga nepārtikas precēm, bet pārtikai un degvielai mazumtirdzniecības apgrozījums samazinājās.

Decembrī, salīdzinot ar iepriekšējā gada decembri, **nepārtikas preču** mazumtirdzniecības apgrozījums pieauga par 5,7 %. Tas pieauga visās galvenajās nepārtikas preču grupās, izņemot grāmatu, avižu, kancelejas piederumu, audio un video ierakstu tirdzniecībā, kur apgrozījums samazinājās par 6,7 %, metālizstrādājumu, instrumentu, būvmateriālu un santehnikas mazumtirdzniecībā (samazinājums par 0,8 %) un farmaceitisko medicīnisko piederumu tirdzniecībā (samazinājums par 0,3 %). Mazumtirdzniecības apgrozījums decembrī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, visstraujāk pieauga informācijas un komunikāciju tehnoloģiju iekārtu tirdzniecībā (par 16,4 %), ziedu, augu, sēkļu, mēslošanas līdzekļu, istabas dzīvnieku un to barības tirdzniecībā (par 13,3 %), tekstilizstrādājumu, paklāju, grīdsegu, tapešu, mēbeļu, apgaismes ierīču un cita veida māsaimniecības piederumu tirdzniecībā (par 12,4 %) un māsaimniecības elektroierīču mazumtirdzniecībā specializētajos veikalos (par 12,2 %). Mērenāks kāpums bija apģērbu, apavu un ādas izstrādājumu tirdzniecībā (par 9,8 %), kosmētikas un tualetes piederumu tirdzniecībā (par 6,7 %), sporta preču un spēļu mazumtirdzniecībā (par 5,5 %) un pulksteņu, juvelierizstrādājumu un citur neklasificētu jaunu preču mazumtirdzniecībā (par 2,1 %).

Sadalījumā pa tirdzniecības vietām apgrozījuma kritums decembrī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, turpinājās mazumtirdzniecībā stendos un tirgos (par 13,0 %), un turpināja samazināties arī pārējā mazumtirdzniecībā ārpus veikaliem, stendiem un tirgiem – par 6,7 %. Savukārt apgrozījums pieauga mazumtirdzniecībā pa pastu vai internetā (par 6,9 %).

Pārtikas preču mazumtirdzniecības apgrozījums gada griezumā pēc kāpuma novembrī decembrī atkal strauji saruka – par 3,4 %, ko noteica apgrozījuma kritums mazumtirdzniecībā nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku, t.i. lielveikalos. Pārtikas produktu cenas turpina pieaugt, kas ietekmē arī pārtikas preču apgrozījumu.

MAZUMTIRDZniecības uzņēmumu apgrozījums,

Sagatavoja:

Ekonomikas ministrijas

Analītikas dienests

Degvielas mazumtirdzniecības apgrozījums degvielas uzpildes stacijās decembrī samazinājās pēc nepārtraukta kāpuma kopš 2023. gada decembra. Decembrī tas saruka par 1,6 %, salīdzinot ar 2023. gada decembri, ko lielā mērā noteica degvielas cenu pieaugums gada pēdējos mēnešos.

Ekonomikas ministrija prognozē, ka 2025. gadā pircēju aktivitāte turpinās pakāpeniski pieaugt. Būtiska ietekme būs jaunajām nodokļu izmaiņām, palielinot gan darbinieku atalgojumu, gan pensiju apmēru pēc nodokļu nomaksas. Arī cenu stabilizēšanās un procentu likmju samazinājums atvieglos mājsaimniecību finansiālo situāciju un veicinās pirkjspējas pieaugumu.